

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Висновок. У контексті тривалого процесу трансформації вищої освіти в Україні стажування є важливими для підвищення професіоналізму викладачів ВНЗ. Такі стажування сприяють взаємному обміну науковими ідеями, досвідом роботи, методами дослідження, підвищують мобільність викладачів. Це збагачує особистий досвід викладачів, дозволяє їм більше дізнатися про сучасні освітні практики, розширити зв'язки з колегами, покращити знання іноземних мов. Також це підвищує їх конкурентоспроможність на ринку освіти. Тому підвищення кваліфікації у формі стажування є найефективнішим та оптимальним варіантом розвитку освітніх навичок викладачів українських вишів у сучасних умовах.

БУЖИНА Ірина В'ячеславівна

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРОЦЕСОМ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ В УКРАЇНСЬКІЙ СІМ'Ї

Мета організації та керівництва процесом сучасного виховання дошкільників в українській сім'ї є формування системного уявлення про сім'ю як середовище розвитку і виховання; формування вмінь використовувати знання педагогіки сім'ї для аналізу її виховної функції та планування і організації взаємодії закладу і сім'ї спрямованої на різнобічний розвиток дитини дошкільного віку.

Для вивчення організації та керівництва процесом сучасного виховання дошкільників в українській сім'ї треба опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Філософія», «Етика», «Психологія», «Методика викладання фахових дисциплін».

Для організації та керівництвом освітнім процесом потрібно досягнення наступних результатів:

1. Обирати і застосовувати алгоритм професійних дій для організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах ДНЗ і сім'ї.

2. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами; організовувати роботу з батьками та іншими суб'єктами освітнього процесу.

3. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей (психологів, соціальних педагогів, логопедів, учителів, лікарів, фізичних реабілітологів тощо), батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного гармонійного розвитку дітей.

4. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

Здобувач вищої освіти має:

- знати зміст понять «виховання дітей дошкільного віку у сім'ї», «сімейне виховання», «сім'я як соціальна інституція виховання», «сім'я як основна первинна соціальна група»;
- описувати функції сім'ї як соціальної інституції, типології структурні характеристики та тенденції сучасного розвитку;
- називати завдання і цілі вихователя дошкільного закладу в контексті роботи з дитиною та як її представником;
- ідентифікувати сучасні теорії розвитку, співвідношення генетичного та контексту розвитку, механізми статевої соціалізації та підготовки до сім'ї;
- визначати фактори сприятливі і несприятливі для розвитку сім'ї як первинної групи і середовища для соціалізації дитини;
- розуміти можливості і правовий простір реагування вчителя на порушення прав дитини, обов'язки вихователя під час безпосередньої роботи з батьками;
- знати особливості взаємодії дошкільних закладів і сім'ї.

Здобувач вищої освіти має вміти:

- застосовувати знання про особливості сімейного виховання до аналізу її практики через призму діяльності вихователя;
- проводити аналіз і діагностувати рівень функціонування сім'ї як виховної інституції, профілактичної роботи з проблемами сімейного виховання і соціалізації;
- надавати допомогу родині у розробці і осмисленні завдань форм та методів сімейного виховання;
- зіставляти концепції виховання дітей дошкільного віку у сім'ї і аналізувати їх власне бачення;
- характеризувати методи та форми взаємодії вихователя з сім'єю, врахування особливостей сімейного виховання;
- використовувати знання про роль сім'ї у розвитку психічних, соціальних та моральних якостей дитини для проектування взаємодії вихователя із сім'єю;
- використовувати знання про стратегії розвитку сімейного середовища, життєвий цикл сім'ї у контексті її виховної функції;
- аналізувати власний досвід, пріоритети і стереотипи сімейного виховання на предмет його осмислення і подальшого розвитку.

Інтегральна компетентність: Здатність самотійно і комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку із застосуванням теорії і методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти.

Загальні компетентності:

1. Здатність до продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення.
2. Здатність до самотійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми.

4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності :

1. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості (Я дитини і його місце в довкіллі).

2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

3. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України).

4. Здатність до виховання у дітей інтересу і поваги до національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів.

Міждисциплінарні зв'язки. організація та керівництво процесом сучасного виховання дошкільників в українській сім'ї тісно пов'язане з психологією, філософією, соціологією, етикою, знання яких сприяє опануванню процесу виховання.

БУКАЧ Валерій Михайлович

МУЗЕЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНИХ ЗАКЛАДІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Загально-гуманітарна підготовка повинна займати особливе місце у процесі підготовки майбутніх освітян. Вивчення історії держави, краю, історії української культури сприяє формуванню у майбутніх педагогів почуття патріотизму, толерантності, любові до духовної культури, поваги до особистості.

Самосвідомість індивіда та суспільства в цілому залежить від рівня освіченості, культури, ціннісної спрямованості виховання, важливу роль в якому відіграють культурно-просвітницькі заклади, а насамперед, музеї, які в сучасному суспільстві є не просто культурними, науковими чи мистецькими закладами: виконуючи традиційні демонстраційні функції експонування, вони водночас стають середовищем навчання, науковим, духовним і розвивальним осередком, центром організації освіти й дозвілля [1, с. 82].

Сучасна класифікація музеїв визначається їх профілем: природознавчо-наукові, історичні (історико-краєзнавчі), художні, літературні, театральні, промислові тощо. Це важливо враховувати при організації як виховної роботи серед здобувачів освіти, так і в навчальному процесі. Наприклад, при вивченні дисципліни «Історія української культури» можна досить ефективно використовувати потенціал таких одеських музеїв, як археологічний, західного